„СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ НА ОНКОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ“ ЕООД,

гр. СОФИЯ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

31 декември 2018г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Управител

Д-р Борислав Хараламбиев Димитров

Адрес

гр.София 1784, област София (столица), община Столична,ж.к.Младост 1, бул.Андрей Сахаров № 22

Правни консултанти

Адв.дружество Дахтерови

Обслужващи банки

Общинска банка АД

Одитор

НИБОС ЕООД, представлявано от Николай Михайлов Полинчев

➢ Обща информация

Съгласно действащия Търговски закон в България, към 31 декември 2018 г., „СБАЛОЗ" ЕООД е еднолично дружество с ограничена отговорност, учредено с решение №1/27.02.2001 г. на Софийски градски съд, по фирмено дело № 1578/2001 г. със седалище гр. София, област Софийска, община Столична, бул. Андрей Сахаров 22.
Адрес за кореспонденция: София - п. к. 1784, бул. "Андрей Сахаров" № 22.
ЕИК 000693654

Настоящият годишен доклад за дейността към 31.12.2018г. е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, в сила от 01.01.2016г., както и на Националните счетоводни стандарти (НСС), приети с ПМС № 46 от 2005г, изменени с Постановление № 394 от 30.12.2015г и в сила от 01.01.2016г.

Дружеството не е направило инвестиции в дъщерни предприятия и не изготвя консолидиран финансов отчет.

Годишният доклад за дейността е изготвен на принципа на действащо предприятие и ръководството счита, че дружеството ще продължи да функционира в обозримо бъдеще. Приема се, че дружеството няма нито намерението, нито необходимостта да ликвидира или съкрати съществено дейността си.

➢ Описание на основната дейност

Предметът на дейност на дружеството се състои в осъществяване на специализирана онкологична помощ, включваща:

Активно издирване, диагностициране, лечение, периодично наблюдение, консултация и проследяване, регистрация и диспансеризация на болните със злокачествени заболявания и преканцерози. Създаване и подържане на Раков регистър за съответната територия. Експертна и консултативна дейност в областта на онкологията и медицинската онкология. Провеждане на клинични изпитвания. Профилактика и скринингови програми на онкозаболявания. Обучение и специализация по специалността «Медицинска онкология»

Цялостната дейност на СБАЛОЗ ЕООД е насочена към реализирането на държавната и общинската регионална здравна политика, както и Националната онкологична доктрина.

Дружеството и през тази година е продължило основната си дейност, свързана с „Активно издирване, диагностика, лечение, периодично наблюдение и осъществяване на рехабилитация на болни със злокачествени заболявания и преканцерози"

Дружеството осъществява дейността си въз основа на сключени договори със Столична здравноосигурителна каса /СЗОК/, Столична община, Министерство на здравеопазването, МЦ Синексус за предоставяне на лечебни услуги и медицински услуги срещу заплащане.

Със Заповед **№ РД -17-146/15.06.2018г.** на МЗ дружеството получава отлична акредитационна оценка за срок от пет години за **цялостната медицинска дейност „Отлична"**; за **отделните и други медицински дейности-**отделения по медицинска онкология, лъчелечение, образна диагностика, нуклеарна медицина, клинична и патоморфологична лаборатория, АСБ, болнична аптека- **„Отлична"; за следдипломно обучение на лекари за придобиване на специалност"Медицинска онкология"- „Отлична"**.

- Лечебна дейност – извършва се по договор с СЗОК и Столична община, Министерство на здравеопазването, МЦ Синексус
- Учебна дейност – следдипломно обучение на лекари за придобиване на специалност"Медицинска онкология"

ЛЕЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Лечебната дейност на дружеството е организирана в четири отделения:
- отделение по медицинска онкология –22 легла за хоспитализация и 18 легла за дневен стационар.
- отделение по нуклеарна медицина – без болнични легла.
- отделение по лъчелечение – 8 легла.
- консултативно диагностичен блок - без болнични легла.

Преминалите болни за годината са 8 036 пациенти. Изпълнени са 11 689 бр. леглодни. Използваемостта на едно легло в дни е 67, като оборотът на едно легло в дни е 167 средно и средна продължителност на престоя е 1,45 дни.

Извършени са 36875 прегледа и 26571 процедури на хоспитализирани пациенти.

През отчетната година са извършени 4897 рентгенови изследвания и 61366 лабораторни изследвания

Показатели за лечебната дейност:

показатели	2018г.	2017г.	ръст в %
Преминали болни	8 036	8 391	↓ 4,2
Брой леглодни	11 689	11 975	↓ 2,4
Използваемост на едно легло в %	67	68	↓ 1,5
Оборот на едно легло	167	175	↓ 4,6
Средна продължителност на престоя	1,45	1,43	↑ 1,4
Леталитет			
Среден брой на персонала	131	132	↓ 0,8

Медикостатистически данни:

показатели	2018г.	2017г.	ръст в %
Средна стойност на един леглоден	1745	1804	↓ 3,3
Средна стойност на един лекарстводен	1356	1406	↓ 3,6
Средна стойност на ден за медицински консумативи	25	30	↑ 16,7
Средна стойност на един храноден	1,99	2,17	↓ 8,3
Средна стойност на разходите за персонала и осигуровки за един леглоден	228,36	224,13	↑ 1,9
Средна стойност на един преминал болен	2539	2575	↓ 1,4

➢ ФИНАНСОВО–ИКОНОМИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

- **Приходи**

Приходите на дружеството за финансовата 2018г. са в размер на 20 657 хил.лв. при отчетени приходи за предходната година 2017г. в размер на 21 608 хил.лв., или намаление с 4,4%.

- Приходи от продажба на услуги в размер на 20 000 хил.лв. за 2018г. и съответно 21 296 хил.лв. за 2017г., или намаление от 6%.
- Други приходи в размер на 652 хил.лв за 2018г. и съответно 303 хил.лв. за 2017г., или увеличение в размер на 115%.

В други приходи са включени и приходите от финансирания и дарения, които за 2018г са в размер на 372 хил.лв и съответно за 2017г. – 247 х.лв.

- Финансови приходи в размер на 5 хил.лв. за 2018г. и съответно 9 хил.лв. за 2017г., или намаление в размер на 44%.

- **Разходи**

За изпълнението на отчетените по-горе приходи през 2018г. са извършени разходи в размер на 20 405 хил.лв., в т.ч. за консумативи, медикаменти, дезинфектанти и други материали – 16 342 хил.лв., за външни услуги – 558 хил.лв., зъ възнаграждения и осигуровки за персонала – 2 669 хил.лв., за амортизации – 738 хил.лв., други разходи – 95 хил.лв. и финансови разходи – 3 хил.лв.

- **Финансови резултати за текущия период**

За отчетната 2018г. дружеството приключва с печалба в размер на 223 хил.лв.
За сравнение през 2017г. годишният финансов резултат е в размер на 4 хил.лв.

- **Просрочени задължения към доставчици**

Към 31.12.2018г. дружеството няма просрочени задължения към доставчици.

Отношението на приходите към разходите за дейността (коефициент на ефективност на разходите) е 1,01.
Използваемостта на легловия фонд за 2018г. е 67%, а за 2017г. е 68%.
Разходът за лекарства и медицински консумативи е 16 134 хил.лв и съотнесен към общите разходи за дейността е 79%.
Коефициентът на незабавна ликвидност /отношение на паричните средства към краткосрочните задължения/ за 2018г. е 34,05.
Отношението на краткосрочните активи към краткосрочните дългове (коефициент на обща ликвидност) за 2018г. е 45,63, което чувствително надвишава нормата от 1.
Средната месечна брутна работна заплта по трудов договор за лечебното заведение за 2018г. е 1320 лв., а за 2017г. е 1342 лв.

Дружеството не издава Декларация за корпоративно управление поради факта, че:
-Дружеството попада в обхвата на *§1д от ДР на ЗППЦК и* не е необходимо да представя на КФН декларация за корпоративно управление по *чл. 100н, ал. 7 със съдържание по чл. 100н, ал. 8,* защото за него не е приложим Кодексът за добро корпоративно управление, уреждащ специфични правомощия в борсово търгувано дружество. По същата причина не се очаква то да прилага изискванията на *чл. 100н, ал. 8, т. 1, 2, 5 и 6 от ЗППЦК,* доколкото това са изисквания, насочени към дружество, чиито акции са допуснати до търговия на регулиран пазар или многостранна система за търговия.
- Разпоредбата на *чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК* не се прилага за дружеството, защото *чл. 20 на Директива 2013/34/ЕС* се отнася за дружество, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар, *а чл. 20 е транспониран в чл. 100н на ЗППЦК*
- Дружеството се придържа и спазва Националния кодекс за корпоративно управление

- **Структура на основния капитал**

Едноличен собственик на капитала е СТОЛИЧНА ОБЩИНА
Дружеството е 100 % - общинска собственост
Регистрираният основен капитал на дружеството е в размер на 11 886 060,00 лева.
Номиналната стойност на внесените (платените) дяловете е 100 %.

Собственици	Участие	Брой дялове	Номинална стойност (хил. лв.)
СТОЛИЧНА ОБЩИНА	100%	1 188 606	11 886

- **Инвестиции**

Към 31 декември 2018г. „СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ НА ОНКОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ" ЕООД, София няма дялово участие в други дружества.

➢ ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Краткосрочни (непосредствени) цели и задачи със срок за изпълнение до края на 2019 год.:

А. Важна и безусловна цел на Ръководтвото на СБАЛОЗ през 2019г.ще е продължаването на договорните отношения с НЗОК за изпълнение на стационарна медицинска помощ по оптимален брой клинични пътеки и амбулаторни процедури ,в контекста на изискванията за" **комплексност на онкологичната помощ.**

Б. Сключване на нов актуализиран договор със СО за **нефинансираните от НЗОК и МЗ** медицински дейности.

В. Окончателно завършване на всички заложени в проекта за подобряване на енергийната ефективност на сградата на СБАЛОЗ СМР,както и на другите появили се в хода на изпълнението му допълнителни работи и мероприятия.

Г. Инвестиции на собствени средства за закупуване на **нова диагностична медицинска апаратура** , както и за **подобряване на функционалността** на съществуващата такава;

- Обновяване на наличната **ендоскопска техника** в лечебното заведение – ФГС и ФКС;
- Подмяна на **биохимичния и имунологичен анализатор** в Клинична лаборатория
- **Финализиране но откритата процедура по ЗОП** за „Софтуерна и хардуерно надграждане на системите за придобиване и 3D обработка на медицински образи" на **съществуващия КТ апарат**

Д. Поетапно **подобряване на санитарно-хигиенното състояние и условията на работната среда** на основни болнични структури.

Е. Продължаване на мероприятията по привеждане на цялостната работа на болницата в съответствие с изискванията на **Регламент на ЕС 2016/679/GDPRна ЕП и на Съвета за защита на личните данни**

Ж. Закупуване и **подмяна на около 85 компютърни конфигурации** ,доставени по ОП „Конкурентноспособност."през 2013 г.,поради амортизирането им и **липсата на поддръжка на операционната им програма /Windows 7 /** от страна на „Майкрософт" от началото на 2020 г.

Основната цел на лечебното заведение остава достигането на такова кадрово, квалификационно, материално, и технологично равнище, при което да е в състояние да изпълнява практически същността на своята мисия , както и задачите опосредствани от предмета на дейността му .

Отговорът на здравните потребности не само на гражданите на Столична община , а и на тези от съседните региони трябва да бъде развиван на базата на постоянно **формиране на конкурентни предимства на всяко от изброените равнища** с оглед сложната конюнктура на онкологичната помощ в гр.София.

- **Управление**

Съгласно действащия Търговски закон в България, към 31 декември 2018 г., „СБАЛОЗ" ЕООД е еднолично дружество с ограничена отговорност с едностепенна система на управление.

Управител на Дружеството е Д-р Борислав Хараламбиев Димитров.

Контрольор на Дружеството е Дарина Кръстева Стоилова.

През 2018г. на управителните органи на дружеството са изплатени възнаграждения в размер на 90 хил.лв. и съответно за 2017г. – 97 хил.лв.

➢ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ДРУЖЕСТВОТО

Рискът, свързан с дейността Дружеството се определя от въздействието на две отделни категории риск.

Систематичните рискове, се обуславят от въздействието на макроикономическата среда в която дружеството осъществява своята дейност и не подлежи на управление от страна на ръководен екип на дружеството. Те пряко или косвено биха могли да окажат въздействие върху дейността на дружеството.

Несистематичните рискове са пряко относими към дейността на дружеството и в голяма степен може да се управляват от мениджмънта.

- **Систематични рискове:**

Систематичните рискове, които пряко или косвено биха могли да окажат въздействие върху дейността на дружеството са: политически, инфлационен, данъчен, валутен риск, риск от неблагоприятни промени на нормативната уредба и риск от промяна на лихвените равнища

Политически риск:

Този риск е свързан с вероятността от вътрешнополитически сътресения и неблагоприятни промени в стопанската среда, в която функционират стопанските субекти.

Степента на политическия риск се асоциира с вероятността за промени в неблагоприятна посока на водената от правителството икономическа политика или в по-неблагоприятния случай - смяна на правителството и като следствие от това с опасността от негативни промени в инвестиционния климат.
Основните политически рискове за България засягат:

- *Бавното възстановяване от икономическата криза.* В тази насока следва да се обърне внимание на: действителния растеж – дали ще отговори на правителствените прогнози; очакваното покачване на износа; възможността на правителството да взима изгодни заеми на международните пазари; полаганите усилия за умерено възстановяване на вътрешното потребление;
- *Извършените реформи и оптимизирането на процеса по усвояване на средства от ЕС.* Наблюдение на: реформите в неефективните пенсионно-осигурителни системи, здравната система и образованието; административната координация при финансирането на проекти от ЕС, подобряване процеса на отпускане, координиране и управление на средствата по европейски програми;
- *Борбата срещу корупционните практики и организираната и битова престъпност* - резултатите рефлектират върху доверието на Европа и чуждестранните инвеститори;
- Оценката на международните рейтингови агенции за стабилността на публичните финанси на страната.
- Правителствата се ангажират с деклариране, че ще продължават да провеждат консервативна и дисциплинирана фискална политика, поддържаща референтни нива на бюджетен дефицит и стабилност в трансфера на публични финанси.

✸ *На база посоченото и познаването на политическата среда в страната, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме политическия риск като: / **висок** /*

Макроикономически рискове:

Икономиката на България като малка държава е силно зависима от европейската и световната икономика. Подобрението на водещите индикатори за еврозоната формират очаквания за нейното бавно и постепенно възстановяване. В краткосрочен план вътрешното търсене се очаква да бъде благоприятно повлияно от забавянето на инфлационните процеси.
Пазарните обеми, както и маржове се очаква да продължат да бъдат под натиск, независимо от очакваното възстановяване на икономиката.
Очакванията за бизнес климата са предпазливо оптимистични.
Най-голяма все още част от икономическия растеж се дължи на ударното усвояване на европейски средства.

➢ **Валутен риск:**

Систематичният валутен риск се определя от вероятността от предсрочно отпадане на валутния режим (борд) в страната, от което би последвало евентуално обезценяване на лева, спрямо чуждестранните валути. Съгласно действащото законодателство в страната, българският лев е фиксиран към еврото и риска от обезценяване на лева спрямо европейската валута е минимален, но съществува риск от неблагоприятни промени на курса на еврото спрямо други основни валути, като щатския долар, швейцарски франк, британски паунд и др. В Дейността си дружеството не е изложено на този риск, но тъй като дружеството извършва основните си разплащания (покупки и продажби) в лева въздействието на риска от промяна на валутния курс е минимизирана.
Като гарант за макроикономическата стабилност, България ще запази паричния съвет при съществуващото равнище на фиксиран валутен курс от 1.95583 лева за 1 евро до присъединяването на страната към еврозоната.

✸ *На база посоченото и познаването на икономическата среда в страната, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме валутния риск като: **нисък**.*

➢ **Инфлационен риск:**

Инфлационният риск е свързан с вероятността от значително покачване на покупните цени на стоки и услуги, което води до намаляване на доходите, свиване на потребителското търсене и ограничаване растежа на икономиката на страната.

Силно негативен момент както за икономиката, така и за бюджета е, че страната още не е излязла от дефлационните процеси. Според МФ вече има сигнали за оттласкване, най-вече заради повишените цени на електроенергията, топлоенергията и водата. Повишаването на инфлационните очаквания предполага засилване на инвестициите в икономиката и нарастване на търсенето на работна ръка, което вече се забелязва.

✸ *На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме инфлационния риск като: **среден.***

➢ **Риск от лицензионни режими:**

Отговорните власти провеждат политика по намаляване броя на отежняващите лицензии и разрешителни, и опростяване на тези, които останат в сила. Това ще окаже благоприятно влияние върху ограничаването на бюрокрацията и корупционните практики. Създадена е и информационна система - административен регистър на регулаторните режими (лицензионни, разрешителни, регистрационни, съгласувателни).

Дейността на дружеството ни изпитва затруднения от наличните лицензионни режими, както и от силно регулаторната функция на НЗОК.

- *На база посоченото по-горе и познаването на регулаторната среда, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме риска от лицензионни режими като:* ***много висок***

Риск от неблагоприятни промени на нормативната уредба

Рискът от неблагоприятни промени на нормативната уредба е свързан с възможността от промени в законодателството, касаещо дейността на дружеството, в следствие на които биха могли да се променят неблагоприятно икономическата среда и икономическите показатели на икономическите субекти в България.

Данъчен риск

Рискът от промени във фискалната политика, провеждана от правителството, може да окаже влияние върху размера на финансовия резултат на дружеството.

Риск от промяна на лихвените равнища

Лихвеният риск е свързан с вероятността от неблагоприятни промени на лихвените нива, установени от финансовите институции в България. При използване от дружеството на заемен капитал, увеличение на лихвените нива би довело до увеличаване цената на заемния финансов ресурс, което би довело до увеличаване на разходите и съответно понижаване на финансовия резултат на дружеството.

- *На база посоченото по-горе и познаването на регулаторната среда, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме риска от промени на данъчната политика и лихвените нива като:* ***без риск.***

- **Несистематични (микроикономически) рискове:**

Несистематичните рискове са пряко относими към дейността на дружеството и в голяма степен се управляват от мениджмънта. Тези рискове са:

Традиционно несистематичните рискове се разглеждат на две нива – отраслов риск, касаещ несигурностите в развитието на отрасъла ни и общ фирмен риск, произтичащ от спецификите на дружеството ни.

Отраслов (секторен) риск:

- Появява се във вероятността от негативни тенденции в развитието на отрасъла като цяло, технологичната обезпеченост, нормативната база, конкурентната среда и характеристиките на пазарната среда за продуктите и суровините, употребявани в отрасъла. Рискът се свързва преди всичко с отражението върху възможността за реализиране на доходи в рамките на отрасъла и по-конкретно на технологичните промени или измененията в специфичната нормативна база. Очертаващия се съществен **недостиг на средства в бюджета на НЗОК** който ще рефлектира рестриктивно в **две посоки** : **силно занижени стойности на Клиничните пътеки и амбулаторни процедури в онкологията,** и **„орязване" на бюджети и обеми дейности** на изпълнителите на болнична помощ.

Някои **промени в алгоритмите** на „Клинични пътеки" и „Амбулаторни процедури", залегнали в новия **НРД** например: **Включване на цената на медицинските изделия** /затворени системи/ в стойността на основните **химиотерапевтични КП и АПр., която за 6-а поредна година остава непроменена**, а в случая даже се **намалява с още 30 лв.;** Отчитане на разхода на противотуморните лекарствени продукти на „мг",комбиниране на остатъци от различни пациенти и т.н., без да са осъществени **достатъчно адекватни реципрочните промени в нормативната база** регламентираща това; Липса на ясни инструкции за начина на отчитане на неминуемо **генерираните остатъци от медикаменти** и за чия сметка остават те; Въвеждане на **индикативни бюджети и за лекарствените продукти** без достатъчна прозрачност и ясен алгоритъм за начина на определянето им.

- *На база посоченото по-горе и спецификата на отрасъла ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме отрасловия риск като:* ***среден***

Технологичен риск:

Технологичният риск е производен от необходимите нови технологии за обслужване дейността на дружеството и от скоростта, с която се развиват те. Налице е обратна зависимост на този риск спрямо технологичното фирмено обезпечение.

- *На база използваните от дружеството ни технологии и познаването на технологичните тенденции на развитие на браншa, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме технологичния риск като:* ***среден***

Фирмен риск:

Свързан е с характера на основната дейност на дружеството, с технологията и организацията на цялостната му активност, както и с обезпечеността на дружеството с финансови ресурси. Подкатегории на фирмения риск са: бизнес риск и финансов риск. Основният фирмен риск е свързан със способността на дружеството да генерира приходи, а оттам и положителен финансов резултат.
Управлението на фирмения риск за дружеството ни засяга анализа на продуктите/услугите, които се предлагат от Дружеството, обезпечеността с човешки ресурси, управленските решения на оперативно и стратегическо ниво, контрола върху прилагането на приетите планове и стратегии за развитие.

- *На база посоченото по-горе и спецификата на дейността ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме фирмения риск като:* ***висок***

Финансов риск:

Финансовият риск на дружеството е свързан с възможността от влошаване на събираемостта на вземанията и изплащането на задълженията към доставчиците и др.институции, което би могло да доведе до затруднено финансово състояние.
Като основен проблем в макроикономически аспект са високите стойности на междуфирмена задлъжнялост. Управлението на финансовия риск за дружеството ни е фокусирано върху оптимизиране на оперативните разходи /повишаване събираемостта на вземанията/ определяне на адекватни и конкурентоспособни цени на продуктите и услугите, адекватна оценка на формите на поддържане на свободни ликвидни средства.

- На база посоченото по-горе и анализа на финансовото ни състояние, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме финансовия риск като: ***без риск***

Ликвиден риск:

Ликвиден риск

Ликвидния риск се определя от вероятността дружеството да не е в състояние на изплаща текущите си задължения. Риск произлиза от вземания от клиенти с отсрочен срок на плащане. Предпазливото управление на ликвидния риск предполага поддържане на достатъчно количество парични средства, както и възможности за допълнително финансиране с кредити. Дружеството има добри възможности за гъвкавост във финансирането, тъй като има добра кредитна репутация.
Другият основен фактор, който влияе силно е свързан с привлечения капитал. Той трябва да се поддържа в оптимално равнище, като се контролират стойностите на задълженията към доставчиците и от клиентите на дружеството.
Управлението на ликвидния риск за дружеството ни изисква консервативна политика по ликвидността чрез постоянно поддържане на оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност за финансиране на фирмената дейност, осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси, ежедневен мониторинг на наличните парични средства, предстоящи плащания и падежи.

- На база посоченото по-горе и анализа на задълженията на дружеството ни, както и съотношението между собствения ни и привлечен капитал, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ликвидния риск като: ***без риск***

Ценови риск:

Риск от промени в цените на основните суровини и материали

Основната дейност на Дружеството е предоставяне на здравни услуги, което определя и използваните основни суровини и материали, а именно: лекарствени средства, медикаменти и консумативи; електроенергия и вода. Дружеството е изложено на риска от рязко увеличение на борсовите цени на тези суровини и материали,

което би довело до повишаване на себестойността на услугите и съответно до намаляване на финансовия резултат на дружеството.

В тази връзка ценовият риск се определя в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешнофирмените производствени разходи. Продажната цена трябва да бъде съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на Дружеството и да носи определена норма на печалба. Управлението на ценовия риск за дружеството ни изисква периодичен анализ и предоговаряне на договорните параметри с клиенти и доставчици съобразно пазарните промени.

- *На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура, както и себестойността на произведената от нас продукция / предлагани услуги, както и нивото на вътрешнофирмени разходи и нивото на печалбата ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ценовия риск като:* ***висок.***

Риск, свързан с паричния поток:

Рискът, свързан с паричния поток разглежда проблемите с наличните парични средства в дружеството. Тук от съществено значение е договорната политика, която следва да защитава фирмените финанси, като гарантира регулярни входящи потоци от страна на НЗОК и клиенти, както и навременни плащания на задълженията.

Управлението на риска, свързан с паричните потоци за дружеството ни изисква поддържане на положителна стойност на ликвидността, т.е. готовност за посрещане на текущите задължения.

- *На база посоченото по-горе и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с паричния поток като:* ***среден***

Кредитен риск:

Дружеството не използва заемни средства, и не е изложено на кредитен риск. Той се изразява във възможността дружеството да се финансира със заемни средства в кратки срокове и на приемливи цени. Възниква, когато НЗОК и клиентите на дружеството не са в състояние да изплатят изцяло или в обичайно предвидимите срокове дължимите от тях суми.

Управлението на кредитния риск за дружеството ни изисква и има отношение към събираемостта на вземанията, които следва да се контролират текущо чрез ежедневен преглед на откритите позиции по клиенти и извършените плащания.

- *На база посоченото по-горе, познаването на кредитната политика на банките, състоянието на банковавата система по време на финансова криза, както и кредитната политика на дружеството, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме кредитния риск като:* ***среден***

Инвестиционен риск:

Инвестиционният риск се изразява в това дали реалната доходност от направена инвестиция се различава от предварително планираната такава. Поради дефицита на финансов ресурс и съществуващата финансова криза, банките не финансират много от проектите, класирани по новите рискови матрици. Налага се преразглеждане на планираните инвестиции и специално внимание върху тези с критична значимост за успеха на дружеството и върху тези с бърза възвръщаемост.

За управление на инвестиционния риск се прилага политика на хеджиране - застраховка срещу неблагоприятни събития, която не ги предотвратява, но ограничава последиците от тях.

- *На база посоченото по-горе и реализираните от нас инвестиционни мероприятия, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме инвестиционния риск като:* ***нисък***

Регулативен риск:

Регулативният риск е свързан с вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконови нормативни актове или вътрешнодружествените документи, както и от загуби в резултат на интервенция на данъчните власти. Този риск се отнася и за промени в нормативната база, свързани с Наредба за изм. и доп. на Наредба № 4 от 2009г.. за условията и реда за предписване и отпускане на лекарствени продукти (ДВ, бр. 21 от 2009 Г.) Липсата на правило за поведение в случаите, когато при провеждане на терапия на онкологични заболявания с противотуморни медикаменти, изискващи специален режим на подготовка за приложение и съхранени, остатъците от които са опасен отпадък и следва да се унищожават, поражда колизия между две основни функции на лечебното заведение, предоставящо болнична помощ – медицинска и финансова. Първенство сред тях има първата – човешкото здраве и живот са висша ценност, цена може да има само човешката дейност по опазването им. Следователно в много случаи ще е налице обективна невъзможност за спазване на графика по чл. 326, респективно няма да може да се използват инфузии с възможно най-малък излишък. Няма яснота как ще се заплащат тези излишъци.

Риск съществува и при обнародваната през септември 2018 г. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-18 от 13 декември 2006 г. за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства. Промените са свързани с отчитането на продажбите /сторно операциите/ в търговските обекти, с въвеждането на изисквания към софтуерите за управлението им, към производителите/разпространителите и ползвателите на такъв софтуер, както и към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин. Освен с разходите по подмяната на касовите си апарати, през 2019 г. бизнесът ще бъде натоварен и с допълнителни разходи по подмяна на софтуера си за управление на продажбите. Наличните и одобрени от НАП софтуери далеч не отговарят на всички нужди на бизнеса, което ще доведе до блокиране на работата на хиляди малки и големи предприятия. Неспазване изискванията на НАП ще доведе до заплаха от санкции, макар че нито едно от новите изисквания към бизнеса не изглежда ефективно да възпира тези, които просто не желаят да пуснат една или повече касови бележки.

- *На база посоченото по-горе, прилаганата от дружеството ни политика и познаването на нормативната база, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме регулативния риск като:* ***среден***

Рискове, свързани с продуктите и пазарите:

Пазарен риск

Управлението на риска, свързан с продуктите и пазарите за дружеството ни изисква прецизна сегментация и анализ на потенциала на съществуващите пазарни сегменти и при необходимост – проучване на възможностите за диверсифициране на дейността (разработване на нови продукти и услуги за нови пазари).

На база посоченото по-горе и изпълнението на продуктовата и пласментната ни политики, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме рисковете, свързани с продуктите и пазарите като: ***среден***

Риск, свързан с корпоративната сигурност:

Този риск е актуален и засяга редица аспекти от фирмената сигурност като ефективно противодействие на нелоялната конкуренция; надеждна защита на търговската тайна; прилагане на практически мерки за редуциране и неутрализиране на корпоративни заплахи; мотивиране, обучаване и възпитаване на служителите за избягване пропуски в системата за фирмена сигурност.

- *На база посоченото по-горе и познаване нивото на фирмена сигурност, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с корпоративната сигурност като:* ***нисък***

Риск от недостиг на квалифициран персонал

Този риск се определя от възможен дефицит на квалифициран персонал. Квалификацията, професионалните умения, мотивацията на персонала е от съществено значение за постигане на производствените цели и добри финансови резултати за дружеството. Мениджмънта прилага последователна политика за мотивация на работниците и служителите си, с цел да осигури дългосрочно участие на ключов персонал в дейността на дружеството.

АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВИ И НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ (СЪГЛ. ЧЛ. 39, Т. 2 ОТ ЗС)

N:	Показатели:	2018	2017	2018/2017	
		година	година	стойност	процент
1	Финансов резултат	223	4	219	5475%
2	Нетни приходи от продажби	20000	21296	-1296	- 6%
3	Общо приходи от оперативна дейност	20652	21599	- 947	- 4.4%
4	Общо приходи	20657	21608	- 951	- 4.4%
5	Общо разходи за оперативна дейност	20402	21601	- 1199	-5.55%
6	Общо разходи	20405	21604	- 1199	-5.55%
7	Собствен капитал	17699	17476	223	1.3%
8	Пасиви (дългосрочни и краткосрочни)	7100	7310	-210	-2.9%
9	Обща сума на активите	24799	24786	13	0.05%

10	Краткотрайни активи	15970	16336	- 366	- 2.24%
11	Краткосрочни задължения	350	101	249	246%
12	Краткосрочни вземания	2900	2996	-96	-3.2%
13	Краткосрочни финансови активи (без парични средства)	4051	3966	85	2.1%
14	Парични средства	11919	12370	- 451	-3.6%
15	Материални запаси	1151	970	181	18.7%
16	Дългосрочни задължения	322	514	-192	-37.4%
Рентабилност:					
17	Коеф. на рентабилност на приходите от продажби (1/2)	0.0111	0.0002	0.0109	5450%
18	Коеф. на рентабилност на собствения капитал (1/7)	0.0126	0.0002	0.0124	6200%
19	Коеф. на рентабилност на пасивите (1/8)	0.0314	0.0005	0.0309	6180%
20	Коеф. на капитализация на активите (1/9)	0.0090	0.0016	0.0074	462.5%
Ефективност:					
21	Коеф. на ефективност на разходите (4/6)	1.0123	1.0002	0.0121	1.2%
22	Коефициент на ефективност на разходите от оперативна дейност (3/5)	1.0123	0.9999	0.0124	1.2%
Ликвидност:					
23	Коеф. на обща ликвидност (10/11)	45.63	161.74	-116.11	-71.8%
24	Коеф. на абсолютна ликвидност (14/11)	34.05	122.47	-88.42	-72.2%
Финансова автономност:					
25	Коеф. на финансова автономност (7/8)	2.4928	2.3907	0.1021	4.3%
26	Коеф. на платежоспособност (9/8)	3.4928	3.3907	0.1021	3%

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОЛИТИКАТА ОТНОСНО УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РЕСУРСИ (СЪГЛ. ЧЛ.39, Т.8 ОТ ЗС)

- **Политиката относно управление на финансовите ресурси на Дружеството касае способността му да:**
  - изпълнява задълженията си навременно;
  - реализира добра събираемост на вземанията;
  - генерира приходи, а оттам и печалба;
  - финансира приоритетно ключови инвестиционни проекти;
  - да инвестира в рентабилни инвестиции.

- **Политиката относно управление на финансовите ресурси на Дружеството отчита влиянието на ключови фактори като:**
  - междуфирмените вземания и задължения;
  - събираемост на вземанията;
  - ценова политика;
  - търговска политика;
  - политиката на хеджиране;
  - данъчна политика и ползването на данъчни облекчения;
  - плащане на санкции;
  - технологичната обезпеченост на дружеството;
  - стимулиране и регулиране на производството и потреблението;
  - пазари за реализация на произведената продукция / предлаганите услуги;
  - конкурентоспособността на дружеството;
  - взаимоотношения с финансово-кредитни институции;
  - държавни субсидии за подпомагане на дейността;
  - развитие на международните отношения.

- **Политиката относно управление на финансовите ресурси на Дружеството включва следните принципи:**
  - стриктно спазване на действащото законодателство;
  - мониторинг на ключови финансови показатели;
  - обезпечаване на мениджмънта с финансово - счетоводна информация за вземане на решения;
  - своевременно осигуряване на необходимите финансови ресурси за развитие на дружеството при възможно най-изгодни условия;
  - ефективно инвестиране на разполагаемите ресурси (собствени и привлечени);
  - управление на капитала и активите на дружествата (включително и привлечените капитали);
  - финансово обезпечаване на съхранението и просперитета на дружеството.

ОСНОВНИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРИЛАГАНИТЕ СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Вътрешният контрол и управлението на риска са динамични и итеративни процеси, осъществявани от управителните и надзорните органи, създадени да осигурят разумна степен на сигурност по отношение на постигане на целите на организацията в посока постигане на ефективност и ефикасност на операциите; надеждност на финансовите отчети; спазване и прилагане на съществуващите законови и регулаторни рамки.

На основание чл.2 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност Дружеството има разработена и функционираща система за финансово управление и контрол, включваща политики и процедури с цел да се постигне разумна увереност, че целите на дружеството са постигнати чрез:съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите и опазване на активите и информацията.

Разработената система на Дружеството гарантира правилното идентифициране на рисковете, свързани с дейността на дружеството и подпомага ефективното им управление, обезпечава адекватното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

Основните елементи и характеристики на системата на Дружеството включва следните взаимосвързани елементи:

Контролна среда
Управление на риска
Контролни дейности
Информация и комуникация
Мониторинг

Принципи: Текущо наблюдение, самооценка и вътрешен одит
Вътрешният одит е независима и обективна дейност за предоставяне на увереност и консултиране, предназначена да носи полза и да подобрява дейността на дружеството. Вътрешният одит помага на организацията да постигне целите си чрез прилагането на систематичен и дисциплиниран подход за оценяване и подобряване ефективността на процесите за управление на риска, контрол и управление.
Дружеството има изградено звено за вътрешен одит с основни функции и задачи да:

1. идентифицира и оценява рисковете в дружеството;
2. оценява адекватността и ефективността на системите за финансово управление и контрол по отношение на:
   a. идентифицирането, оценяването и управлението на риска от ръководството на дружеството;
   b. съответствието със законодателството, вътрешните актове и договорите;
   c. надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация;
   d. ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите;
   e. опазването на активите и информацията;
   f. изпълнението на задачите и постигането на целите;
3. дава препоръки за подобряване на дейностите в дружеството.

Една от основните цели на системата за финансово управление и контрол и звеното за вътрешен одит е да подпомага мениджмънта и други заинтересовани страни при оценка надеждността на финансовите отчети на дружеството.

ПРОМЕНИ В УПРАВИТЕЛНИТЕ И НАДЗОРНИТЕ ОРГАНИ

През отчетната 2018г. в управителните и надзорните органи на Дружеството не са настъпили промени:

Управител на дружеството е д-р Борислав Хараламбиев Димитров

Контрольор на дружеството е Дарина Кръстева Стоилова

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВИСЯЩИ СЪДЕБНИ, АДМИНИСТРАТИВНИ И АРБИТРАЖНИ ПРОИЗВОДСТВА

- ***Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи негови задължения в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал - Няма***

➢ **Отговорности на ръководството**

Според българското законодателства ръководството следва да изготвя годишния доклад за дейността, както и финансовия отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на дружеството към края на годината, за неговите финансови резултати от дейността и за паричните потоци, в съответствие с приложимата счетоводна рамка. Дружеството прилага за целите на отчета Българското счетоводно законодателство и Националните счетоводни стандарти (НСС). Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които са разумни при конкретните обстоятелства.

Ръководството потвърждава, че е действало съобразно своите отговорности и че финансовият отчет е изготвен в пълно съответствие със счетоводното законодателство на Република България.

При изготвяне на настоящия годишен доклад за дейността ръководството потвърждава, че е представило вярно и честно развитието и резултатите от дейността на дружеството за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено.

Управителния орган е одобрил за издаване на годишния доклад за дейността и финансовия отчет за 2018г.

Годишният доклад за дейността на Дружеството за 2018 г. е изготвен съгласно изискванията на чл. 39 на Закона за счетоводството, на база анализ на развитието, пазарните тенденции и присъствие, обществената, макро- и микро-икономическата среда, финансово-икономическото състоянието на дружеството за 2018 г. и перспективите му за развитие.

15.03. 2019 г.
гр. София

Управител: .....
/д-р Борислав Димитров/